

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
Szerkesztő Barna Zoltán
Kiadóhivatal
Budapest XIV., Május 1 út 47.
Telefon: 224-223, 426-185, 214-025, 214-026

XXXVIII. évfolyam

1977. szeptember

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor elnök
 Felelős kiadó: dr. Bódi István főtítkár
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Kiadóhivatal: 1146. Budapest, Május 1. ut 47.
 Telefon: 214-025
 214-026
 224-223
 426-185

T a r t a l o m j e g y z é k

oldal

Dr. Vas Tibor: Rehabilitációs értekezés	2
Elnökségi ülés	3
Dr. Bódi István: Beszámoló a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége delegációjának a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban működő Rokkant Szövetségnél tett tanulmányutjáról	4
Fiatalok a munka élvonalában, /Megjelent a "Szovjetunio" c. folyóirat 1977. évi 7-ik számában/	8
Dr. Domonkos János: "Életemről-munkámról" Bemutatjuk Szemerédi István csoportvezető elvtársat, a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének párttitkárát	10
Nők részére. Ha vendéget várunk	12
Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat. Utikalauz	13
Kulturális életünk hírei. Király Margit: Jó volt!	14
Dénes József: Sport-rovat. Felhívás külföldi turára!	14
Dr. Domonkos János: Kulturális életünk eseménynaptára	15
Gál Imre: Uttörőrovat. Kirándulás Egerbe Gyermeknap 1977. május 23.	15
Lak István: Ipariskolánk életéből. Észak-magyarországi kirándulás	16
Közlemények:	18

Dr. Vas Tibor:

Rehabilitációs értekezlet

1975. június 19-én és 20-án Genfben közös értekezletet tartott több szervezet a vakok rehabilitálásának kérdésében. Az értekezlet általában foglalkozott a fogyatékosok rehabilitálásának problémáival és ezzel összefüggésben vizsgálta meg a látási fogyatékosok helyzetét.

Az értekezleten az alábbi szervezetek vettek részt:

ENSZ /UNO/
Nemzetközi Munkaügyi Hivatal /ILO/
Az ENSZ kulturális, tudományos és nevelésügyi bizottsága
/UNESCO/
Az Egészségügyi Világszervezet /WHO/
A Fogyatékosokkal Foglalkozó Nemzetközi Szervezet /CWOIH/
A Vakok Jóléti Világszervezete /WCWB/
A Vakok Nemzetközi Szövetsége /IFB/
A Tengerentúli Vakokat Segítő Amerikai Alapítvány /AFOB/
A Látási Fogyatékosokat Oktató Nemzetközi Szervezet
/ICEVH/
A Vakok Összbirodalmi Királyi Szövetsége /RCSB/
Megfigyelőként résztvett az ENSZ Környezetvédelmi Bizottsága /UNEP/

Az értekezlet elnöke Mr. ESKE-t /ENSZ/ és előadónak Mr. Nils-Ivar Sundberg-t /UNESCO/ választották meg.

Az elnök röviden ismertette az értekezlet célját. Az ülés megvitatta azt a tervezetet, amely a fejlődő országok vakügyével foglalkozott és amelyet az ENSZ titkársága készített el, együttműködve a WCWB-vel, az AFOB-bal, az RCSB-vel.

A WCWB elnöke, Zimin elvtárs /Szovjetunió/ üdvözölte az értekezletet és örömét fejezte ki, hogy részt vehet azon. A különböző szervezetek a vakság megelőzésének kérdésével foglalkoztak 1976-ban, amely a vakság megelőzésének éve volt. Az ILO hangsúlyozta, hogy sokat tett a vakok munkába helyezése és integrációja érdekében, mind a falun, mind a városban. Az ILO együttműködik a WCWB-vel a foglalkozási rehabilitáció és a munkába helyezés területén, létrehozott egy információs és dokumentációs központot /BLINDOC/. Ez elősegíti a tapasztalatcserét az új munkaterületek és módszerek tekintetében.

Az UNESCO azon fáradozik, hogy a tagállamokban kifejlesszék a látási fogyatékosok oktatását, ezek minél korábban beilleszkedjenek a rendszeres oktatási rendszerbe, az oktatókat pedig felvilágosítja a szükséges módszerekről. Az UNESCO együttműködött a WCWB-vel, hogy a fejlődő országokat ellássa Braille-könyvekkel, továbbá az ICEVH-val a fejlődő országok Braille-írásrendszerének kidolgozásában.

A WHO képviselője a vakság megelőzésével foglalkozott és jelezte, hogy az 1976-os évet a WHO a vakság megelőzésének évévé nyilvánítja.

A WHO képviselője ismertette a főleg becslésen alapuló statisztikai adatot, amely szerint a világon több mint 16 millió vak él, ebből kb. 2 millió trachoma következtében vakult meg, pedig a trachoma gyógyítható, költsége maximálisan 5 USA dollár.

Az értekezlet megállapította, hogy a fejlődő országokban igen súlyos helyzetben vannak a látási fogyatékosok, több szervnek kell összefogni és közös program kidolgozásával kell a helyzetükön javítani. A probléma megoldása orvosi, szociális és gazdasági tényezőktől függ. A cél a látási fogyatékosok integrációja.

A vakság megelőzése szempontjából vizsgálták a gyógyítási és a rehabilitációs szolgáltatások lehetőségeit. A fejlődő országokban lehetőleg koncentrálni kell a vakság megelőzését szolgáló intézkedéseket és elsősorban az oktatási, a rehabilitálási és a gondoskodási szükségleteket kell kielégíteni.

1975. május 28-án a WHO közgyűlése megbizta főigazgatóját, hogy a vakság megelőzését, különösen a trachoma, a xerophtalmia és az onchocerciasis és más egyéb okok tekintetében szorgalmazza /ilyenek a szürke hályog, a zöld hályog/, és kérje meg a nem kormányzati szervezeteket /ONG/, hogy mozgósítsanak és teremtsenek elő anyagi forrásokat a feladatok ellátására. A kormányok is támogassák ezt a tevékenységet.

Az ismertetett ad hoc nemzetközi szervezetek értekezlete új programot dolgozott ki a látási fogyatékosok rehabilitálására és integrálására. A rehabilitálás alapja az oktatás, amelynek első foka mozgásra és tájékozódásra való képzés, ezt követően a foglalkoztatási képzés, amely felsőfoku oktatáshoz is vezethet. Az intézményes rehabilitálás költségei alacsonyabbak.

Az alapvető probléma tehát a vakság megelőzése.

Az értekező megállapította, hogy a látási fogyatékosok célját szolgáló speciális iskolák kutatási centrumként is szolgálhatnak. Felétlenül szükséges az iskola előtti képzés /ovoda/, ezért hasznos ösztönözni a szülőket, hogy adják a gyermekeiket a látási fogyatékosok ovodájába, mert már ezzel kezdetét veszi integrálásuk. A speciális tárgyak mellett, egyébként az általános tanterv anyagát is el kell sajátítaniuk, tehát bele kell illeszkedni ezeknek az iskoláknak az általános oktatási rendszerbe. Ez általában az oktatási minisztériumok feladata. Az oktatásnak a maximális lehetőséget kell biztosítani a látási fogyatékos tanulók számára. Amennyiben a látókkal együtt tanul /a többlet nehézség áthidalására/ segítséget kell biztosítani számára. Ebben az esetben egy segédoktató rendszeresen keresse fel a tanulót.

A középfoku oktatásban, egyetemi és főiskolai képzésben a normális oktatási intézményeket látogatják a látási fogyatékos tanulók is. Alapfoku képzésben, mint láttuk, részben speciális iskolákban, részben az általános iskolákban tanulnak.

- . -

Elnökségi ülés

Szövetségünk Központi Elnöksége 1977. július 5-én ülést tartott. Jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Barna Zoltán, Csengeri József, Finta István, dr. Jáksó László, Kalapos Béláné, dr. Sólymos Gyula, Szemerédi István elnökségi tagok, Daru Geróné osztályvezető helyettes; az első napirendi pont tárgyalásánál Vasicsék József, a Zala megyei szervezet elnöke és Illés Imre a szervezet titkára; valamint a második napirendi pont tárgyalásánál Pinviczky György a Budapesti és Pest megyei szervezet titkára.

Dr. Vas Tibor elnöki megnyitója után az Elnökség megtárgyalta az első napirendi pontban megjelölt kérdést, a Zala megyei szervezet helyiség ügyét. A napirend előadója Daru Geróné elvtársnő volt. A tájékoztató alapján a megyei szervezet Zalaegerszegen kaphatna irodahelyiséget, a siketekkel és nagyothallókkal közösen. Ez ügyben a főtitkár és az illetékes szakelőadó tárgyalásokat folytatott Zalaegerszegen. Az Elnökség kikérte a Zala megyei szervezet elnökének és titkárának véleményét, és úgy határozott, hogy maradjon továbbra is Nagykanizsán a szervezet irodája, mivel a tagság zöme idős emberekből áll és a kedvezőtlen közlekedési viszonyok miatt nem tudják Zalaegerszeget jól megközelíteni. Igyekezni kell, hogy Nagykanizsán jusson új helyiséghez a megyei szervezet.

A napirend második pontjaként Pinviczky György elvtárs számolt be a választási taggyűlések előkészítéséről. Hangsúlyozta, hogy túl vannak a munka nehezebb részén, mert a körzetesítést befejezték. Így az öt körzetnek külön-külön lesz taggyűlése, melyeken három-háromtagu vezetőséget választanak, 30 tag után egy küldöttet, majd a küldöttek a küldöttközgyűlésen megválasztják a kilenctagu budapesti vezetőséget. A körzeti taggyűlések időpontjáról a tagságot időben értesíteni fogják.

A harmadik napirendi pontban dr. Bódi István főtitkár tájékoztatást adott a megyei szervezeteknél lévő káderhelyzetről. Mindenütt jól haladnak a választási előkészületek, a megválasztandó elnökségekben - a tervek szerint - fiatalok is helyet kapnak.

Elsősorban a titkári funkció betöltésénél nagy gondot kell fordítani az utánpótlás előkészítésére. Minden megyei szervezet meg fogja kapni a szükséges szempontokat a vezetőségválasztó taggyűlések lebonyolításához.

Dr. Vas Tibor elnök bejelentette, hogy felkérték, vegyen részt az Országgyűlés Szociális Bizottsága Rehabilitációs Albizottságának munkájában. A felkérésnek örömmel tesz eleget. Bejelentette továbbá, hogy a jövő évben Stockholmban a fogyatékos fűiskolások problémáinak megbeszélésére kerül sor. Ezen a kongresszuson szövetségünket dr. Vas Tibor elvtárs képviseli és az Elnökség javasolja Szombati Zsigmond tagtársunk /egyetemi hallgató/, valamint a delegáció kíséretjeként dr. Vas Tiborné elvtársnő kiküldését.

A főtitkár elvtárs bejelentései közül kiemeljük azt, hogy augusztus 29-én szövetségünk központjában titkári és adminisztrátori értekezletet tartunk. Bejelentette továbbá, hogy a július 29-én megtartott tudományos ülést a résztvevők igen kedvezően értékelték. Az Elnökség Daru Gerőné elvtársnőnek a kitűnő előkészítő munkáért és a program lebonyolításáért köszönetet mondott. Az ülésen értékes előadások hangzottak el, amelyeket sikírásban szövetségünk a közel jövőben kiad.

A Központi Elnökség júliusi ülése az elnök zárszavával ért véget.

- . -

Dr. Bódi István:

Beszámoló a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége delegációjának a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban működő Rokkant Szövetségnél tett tanulmányutjáról

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének 4 tagu delegációja, e cikk írója /főtitkár/, a delegáció vezetője, Gerdelics Ferenc főelőadó, Danyi Ernő a szövetség Veszprém Megyei Szervezetének titkára és dr. Poór Sándor elvtárs a Szociális Intőzetek Központjának igazgatója, az 1977-re kapott meghívás alapján folyó év április 25-től április 29-ig tanulmányuton vett részt a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban.

A tanulmányut során látogatást tettünk Prágában a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Rokkant Szövetségénél, a Vakok Nyomdájában és Könyvtárában, az Aliglátók Iskolájában, valamint a Vakok Zenekonzervatóriumában. Lőcsén a Vakok és Gyengénlátók Iskolájában, a Vakok Szakmunkásképző Intőzetében, a Vakok Nyomdájában és Könyvtárában, a Rokkantakat Foglalkoztató Szövetkezetben. Kassán a Jírasi- Városi Rokkant Szövetségben.

A tanulmányut során tapasztaltokról olvasóinkat az alábbiakban tájékoztatom:

1. A Csehszlovák Általános Rokkant Szövetség szervezete, működése, feladatköre:

A Rokkant Szövetség szervezeti felépítéséről, működéséről a tagság összetételéről a Szövetség titkára Matej Kruml elvtárs tájékoztatta a delegációt.

a./ Szervezete:

Az Általános Rokkant Szövetség a Hazafias Népfrent keretében működik. Szervezete az állami szervezetekhez igazodik. A Szövetségben belül a két nemzetiségnek megfelelően külön-külön nemzeti bizottság működik, a Cseh és a Szlovák Nemzeti Bizottság.

A Nemzeti Bizottságok összefogására, munkájuk koordinálására jött létre a Föderációs Rokkant Bizottság. A Nemzeti Bizottságok keretében városi-, járási-, községi bizottságok működnek, mint a szövetség helyi szervei.

A Rokkant Szövetségbe tagként beléphetnek az alábbi kategóriákhoz tartozó fogyatékosok:

Vakok és gyengénlátók, siketek és nagyothallók, mozgásfogyatékosok és belszervi betegségben szenvedők /szív, cukor betegek/.

Csehszlovákiában mintegy 700 ezer rokkant személyt tartanak nyilván. A Rokkant Szövetségnek 160 ezer tagja van, ebből a vakok és gyengénlátók száma 13 ezer. A Cseh Nemzeti Szövetségben a látásérült tagok száma 8,5-9 ezer, a Szlovák Nemzeti Szövetségben pedig 4-4,5 ezer.

Alapelvük, hogy nemcsak a szövetség tagjainak érdekeit képviselik, hanem a szövetségen kívüli rokkant személyekét is. Mind a Föderációs Bizottságban, mind a Nemzeti Szervezetekben egy-egy fogyatékos kategóriát tanácsok képviselik. A Tanács feladata, hogy az adott fogyatékosági kategória problémáinak megoldására javaslatot, előterjesztést tesz a Bizottságok felé. A Tanácsokban választott funkcionáriusok működnek.

A helyi szerveknél három alapszervi típus működik: az ún. vegyes összetételű alapszerv, amelyben valamennyi fogyatékos kategória megtalálható, speciális alapszervezet, melyhez egy-egy fogyatékos kategória tartozik, valamint működnek ún. ifjúsági alapszervezetek, ezekhez különböző fogyatékosági kategóriájú fiatalok tartoznak.

b./ Működése:

Az Általános Rokkant Szövetség Központja a Csehszlovák Népfronttól évente mintegy 3- és félmillió cseh korona /továbbiakban csk/ dotációt kap. Külön dotációban részesülnek a Nemzeti Bizottságok, ezek összege jóval magasabb, pl. a Cseh Nemzeti Bizottság részére biztosított évi költségvetés összege 37 millió Korona.

c./ Feladatköre:

A szövetség fő feladata a szociális érdekvédelem, ezen belül a jogi tanácsadás, a rokkantak képzése, továbbképzése, a politikai és kulturális nevelőmunka, valamint a munkalehetőségek biztosítása, a foglalkoztatás.

A jogi tanácsadás biztosítás érdekében mind a Föderációs Bizottságban, mind a Nemzeti Bizottságokban jogi osztály működik. Ezek jogászai szükség esetén ellátják a rokkantak jogi képviseletét is.

A képzés, továbbképzés keretében különböző tanfolyamokat szerveznek a rokkantak rehabilitációja érdekében, így a felnőttkorban megvakultak elemi rehabilitációját szervezik, a mozgásfogyatékosok részére gépkocsivezetői tanfolyamokat, a női rokkantak részére főző, szabás-varrás, stb. tanfolyamokat szerveznek. A szövetséghez tartozik a múlt évben megszervezett vakvezető kutyakiképző iskola is.

A politikai, kulturális nevelőtevékenység körében politikai előadásokat, szemináriumokat szerveznek, illetve műkedvelő kulturcsoportokat /zene, tánc, színjátszó/ működtetnek. Ezen kívül fényképész és képzőművészeti szakkörök is működnek.

A munkába helyezést, illetve foglalkoztatást elsősorban a Nemzeti Bizottságok irányítása, felügyelete alatt működő célvállalatok, illetve szövetkezetek keretében biztosítják. A nálunk is ismert vállalati forma Csehszlovákiában is megtalálható, így Csehországban a META, Szlovákiában pedig az INTEGRA nevű vállalatok ilyen jellegűek. Ezek a szövetség vállalatai. Vannak ezen kívül ún. védett munkahelyek is. A foglalkoztatást szövetkezetek szervezésével is elősegítik. A kialakult gyakorlat szerint ezekben a súlyosabb fogyatékoságu személyek dolgoznak. A szövetség vállalatai elsősorban a rokkantak gyógyászati segédeszközeit gyártják.

A szövetség tagjai részére üdülési lehetőségeket is biztosít. A szövetségnek az ország különböző részein összesen négy üdülője van.

2. A Vakok és Gyengénlátók oktatása, képzése

Csehszlovákiában a vakok és gyengénlátó fiatalok részére három általános iskola és egy szakmunkásképző iskola működik.

Az általános iskolák, mint a normál iskolákban, itt is 9 osztályosak. Az oktatás anyaga a normál iskolák anyagának felel meg, természetesen a vakok oktatásához szükséges segédeszközök felhasználásával. Az oktatás részben sikirással, részben Braille írással történik. Hasonlóan tankönyvek is Braille- és sikirásos nyomtatásuak. Egy-egy osztály létszáma 7-10 tanuló. A tanulók a 6. osztálytól gépirás- és zeneoktatásban is részesülnek.

A vakok és gyengénlátók középfokú oktatását a Prágában működő Vakok Zenei Szakközépiskolájában, illetve gyengénlátók részére általános középiskolákban biztosítják. A vakok Zenei Szakközépiskolája 7 éves, 5 évig normál tananyaggal, ez érettségi bizonyítványt ad. Ezt követően azok, akik a zenetanári pályát választják 2 éves zenetanárképző konzervatóriumot végeznek. Évente mintegy 6-8 zenetanárt bocsát ki az iskola. Csehszlovákiában jelenleg már 180 vak zenetanár működik. A középiskolákban zongorahangolást is tanulnak. A középiskola elvégzése után nemcsak a Konzervatóriumban, hanem egyéb más egyetemi fakultáson is tanulhat az érettségizett fiatal. A továbbtanulni akaró fiatalok munkáshelyezését - különböző kulturális intézetekhez - az iskola biztosítja. Az iskola munkájáról Jan Drtina igazgató elvtárs adott tájékoztatást.

Vakok és gyengénlátók szakmunkásképzése

A szakmunkásképzés a Lőcsén működő, 1971-ben épült Szakmunkásképző Intézetben történik. Évente 120 fiatal tanul valamilyen szakmát. A szakmunkásképzésben részesülő fiatalok részére az intézet kollégiumi elhelyezést is biztosít. Általában a hagyományos szakmákat oktatják, jelentős kísérlet azonban, hogy ez évtől kezdve a gyengénlátók részére az általános lakatos képzést is bevezették. A szakmunkásképzés ideje a tanult szakmának megfelelően 2-3 év.

3. A vakok és gyengénlátók művelődési lehetőségei

Csehszlovákiában két Braille-nyomda működik: Prágában és Lőcsén. A két nyomda biztosítja a vakok részére a Braille-írású könyvek és folyóiratok /Auróra és 12 melléklete/, tankönyvek előállítását. A nyomdák korszerű elektromos lemezírógépekkel és ugyancsak korszerű sokszorosító berendezésekkel vannak felszerelve. Jelentős kísérletük a fémlemezt helyettesítő, DUROFOL néven jelölt műanyag lemez, melyre kitűnő matricákat irnak. A nyomdáknak könyvkötő műhelyek is vannak.

A vakok és gyengénlátók művelődését elsősorban a Prágában és Lőcsén működő két könyvtár biztosítja. Mindkét könyvtárnak az ország nagyobb városaiban kihelyezett fiókkönyvtárai működnek. A könyvtárakban részben pontírású, részben hangoskönyvek vannak elhelyezve.

A Prágában működő Braille-könyvtár és hangoskönyvtár jellemző adatai: a Braille-könyvtár mintegy 1.000 művet tartalmaz 10.000 kötetben. Fejlesztése nyomdai és kézi másolás útján történik. Az olvasók száma: 475. A hangoskönyvtár 1961. óta fejlődik. A stúdióban eddig 750 mű felvétele készült el szalagos változatban, 7-8 példányban. A kazettás könyvek készítése náluk is kezdeti stádiumban van, az ilyen jellegű művek száma: 139. Az olvasók száma kb. 1.300 fő. A hangoskönyvtárban hanglemezgyűjtemény is található.

A Lőcsén működő hangos- és Braille-könyvtár strukturájában a prágai-val egyező. Az itt található művek száma azonban jóval kevesebb, így pl. a hangoskönyvtárban mintegy 250 mű található.

Mind a Cseh, mind a Szlovák Nemzeti Szövetség hangos folyóiratok, ujságok megjelentetéséről is gondoskodik. A már meghallgatott anyagot a tagok a központba - új felvételek elkészítése végett - visszaküldik. A magyar delegáció vezetőjével a Szlovákiában megjelenő Forrás című hangosújság részére riportot készítettek.

4. Vakok és gyengénlátók foglalkoztatását elsősorban a szövetség Nemzeti Bizottságai által szervezett vállalatoknál biztosítják. A vállalat jellemzői, hogy nemcsak a vakok, hanem más rokkantak foglalkoztatását is ellátják. Az üzemszervezés keretében a munkafolyamatokat úgy alakítják ki, hogy minden fogyatékos egészségi állapotának megfelelő munkát végez. A vakokat általában a hagyományos szakmákban, újabban könnyebb szerelési munkákban is foglalkoztatják. Munkaidejük egészségi állapotuknak megfelelően változik, bérezésük a végzett munka idejéhez és mennyiségéhez igazodik /pl. a kosárfonók és kefekötők 1.400-1.900 csK, a kárpitások 1.300-2.200 csK keresettel rendelkeznek./ Az üzemben 5 csK-ért a dolgozók teljes napi étkezést kapnak. A súlyosabban rokkantak részére az üzemek területén munkásszállást biztosítanak.

A delegációnk szlovákiai tartózkodása során Pavel Janoska elvtárs a Szlovák Nemzeti Szövetség titkára és munkatársai voltak segítségünkre. Vendéglátóink a delegáció részére gazdag programot állítottak össze. A fenti szakmai jellegű tájékoztatókon tulmenően többnyire az étkezési időket is munkajellegű megbeszéléseként hasznosítottuk. Így pl. április 26-án este Prágában, április 28-án este pedig Lőcsén munkavacsorán vettünk részt, ahol a nemzeti szövetségek képviselői, illetve a magyar delegáció kölcsönösen tájékoztatta egymást a szervezetek munkájáról.

A tanulmányut során vendéglátóink barátságáról, elvtársias magatartásáról, nagy figyelmességéről győződhattünk meg. Készségesen adtak meg minden felvilágosítást, munkájukról részletesen tájékoztattak bennünket.

Megítélésünk szerint a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban tett tanulmányut igen hasznos volt. A tapasztalatok alapján a hazai vakügy továbbfejlesztéséhez számos javaslatra kínálkozik lehetőség.

A tapasztalatok alapján magyarországi viszonylatban az alábbi feladatok megvalósítását tartjuk szükségesnek:

- 1./ A vak és gyengénlátó szakmunkástanulók egy helyen történő elméleti és gyakorlati oktatása.
- 2./ A vakok és gyengénlátók üdülési lehetőségeinek bővítése.
- 3./ A szövetség hangos folyóiratának mielőbbi megindítása.

V. Vasziljev:

Fiatalok a munka élvonalában.

/Megjelent a "Szovjetunio" című folyóirat 1977. évi 7-ik számában/

A székesfehérvári 320. sz. szakmunkásképző intézet egyik tanulócsoportjának kérésére írunk a szovjet fiatalok szép hagyományáról, az ország legfontosabb építkezéseiben való részvételükről

A Szovjetunióban rövid történelmi időszak - hatvan év - alatt hatalmas változások történtek. Soha sehol nem volt még példa ilyen ütemű gazdasági fejlődésre, ilyen hatalmas arányú építésre. Az új üzemekkel, erőművekkel együtt munkástelepülések, városok nőttek ki a földből, és egész gazdasági körzetek népesültek be.

A szovjetek országának történetében arany betűkkel áll az első öt-éves tervnek olyan óriás létesítményeinek neve, mint a Cseljabinszki Traktorgyár és a Dnyeperi Vízermű, az amuri Komszomolszk város és a Kuznyecksztró, a megnyitogorszki kohóipari óriás és a Turkesztán-Szibéria vasutvonal. Itt születtek az első munkahőstettek, fogantak meg a fejekben a vakmerő, minden eddigit fölülmuló nagyszerű elképzelések és kezdeményezések - a rohambrigádok, a legkorszerűbb módszerek átvételére szervezett tömegmozgalmak. Itt alapozódott meg a Lenini Komszomol munkásikerekkel kivívott dicsőséges hírneve.

A Komszomolnak, a kommunista fiatalok jelenleg több mint 35 millió tagot számláló tömegszervezetének a története szorosan összefonódik a Szovjetunio történetével, a szovjet nép harcának és alkotómunkájának történetével. A komszomolisták apáikkal és idősebb elvtársaikkal, a kommunistákkal együtt mindig az élvonalban voltak, mindig ott lehetett látni őket, ahol a legnehezebbek voltak a viszonyok, ahol a legnagyobb szükség volt rájuk. Nemzedékről nemzedékre szálltak a Komszomol-építkezések, a komszomolista diák-építőbrigádok lelkesítő hagyományai. Ma ezek a brigádok már nem spontán szerveződnek, nem néhány lelkes fiatal vállalkozásai. Most már teljesen kialakult országos komszomolista építőiparról beszélhetünk.

Kimondhatjuk, hogy napjainkban az ország legnagyobb és legnagyobb építkezéseit az ifjúságra bizzák, ünnepélyesen országos komszomolista építkezésnek nyilvánítják. Csak néhány ilyen építkezést kell említenünk, s máris láthatóvá válnak a Komszomol-védnökség nagyszabású méretei. A kazahsztáni szűzföldek feltérése, Nyugat-Szibéria olajkincsének, a kurszki mágneses anomália térségének kiaknázása, a bratszki, az uszty-ilimszki, a krasznojarszki vízerművek, a bilibinói, a novovoronyezsi és a leningrádi atomerőművek építése, a lipecki hatalmas kohómű, a Kámai Autógyár építkezése, a Bajkál-Amur vasutvonal - "az évszázad vasutvonala" - építése, az Oroszországi Föderáció nem fekete-földű övezetének fejlesztése és még több száz más objektum létesült és létesül Komszomol-védnökséggel.

Az országban az építkezés arányai ötéves tervről ötéves tervre nőnek. A működésbe lépő ipari óriások után újabb, még nagyobb üzemek építésére kerül sor. És fiatal kezekre mindenütt szükség van. A múlt évben 106 000 fiú és lány ment Komszomol-megbízólevéllel a tizedik ötéves terv legfontosabb építkezéseire. A Komszomol Központi Bizottsága a legfontosabb és legfelelősségteljesebb beruházásokra országos komszomolista célbrigádokat szervez és küld ki. 1976-ban 19 brigádban majdnem 10.000 fiú és lány indult az ötéves terv kiemelt építkezéseire, a volgodonszki Atomipari Gépgyár, a Kámai Autógyár, a moszkvai olimpiai létesítmények építésére, szibériai olajkincsek kiaknázására.

Aki Komszomol-megbízólevelet kap, nem számíthat kiváltságokra, nem remélhet könnyű keresetet vagy egzotikus kalandokat. A lelkes fiatalok tudják, hogy a munkafeltételek kemények, a hely sokszor zordon. Mennek,

mert hívja őket a kötelesség, a forradalmi romantika. Mennek, mert személyesen is hozzá akarnak járulni a kommunizmus építéséhez. Természetesen bennük is munkál a fiatalok örök vágya: elsők, uttörők, felfedezők akarnak lenni. A Szovjetunió korlátlan lehetőségekkel rendelkezik a fiatalok e sürgető, szenvedélyes vágyának kielégítésére. A fiuknak, lányoknak van hol kipróbálniuk erejüket, állóképességüket, bátorságukat, van hol megmutatniuk, hogy érett tagjai a szocialista társadalomnak.

A szovjet ifjuság és élcsapata, a Lenini Komszomol önfeláldozó munkájával kivívta a szovjet nép, az idősebb elvtársak, a kommunisták ószi elismerését és megbecsülését. Az ország gazdasági vezetői, az építőipari vállalatok nagy élettapasztalattal rendelkező irányítói /akik általában takarékoskodnak a dicsérettel, és nem szentimentálisak az értékelésben/ a legnagyobb elismeréssel szólnak a fiatalok munkájáról.

"Ma a fiatalok részvétele nélkül nem oldható meg egyetlen népgazdasági feladat, még a legszerűesebb sem... A Szovjetunióban a Komszomol zászlaja alatt folyik tucatnyi építkezés, ahol a fiatalok lelkesedésükről és bátorságukról, önfeláldozásukról és munkaszeretetükről tesznek tanúságot, megszerzik a szervező munka első gyakorlati ismereteit. A tennivágyás mindig a komszomolisták jellemző vonása volt." Így értékelte a fiatal építők munkáját Nyikolaj Bajbakov, a Szovjet Tervbizottság elnöke.

Minasz Csentemirov, a Szovjetunió Állami Építőipari Bizottságának első elnökhelyettese ezt így egészíti ki: "A legfőbb Komszomol-hagyomány, hogy a párt hívására a fiatalok a kommunistákkal együtt ott vannak a legfontosabb helyeken. Nézzük például Nyugat-Szibériát. Az elmúlt öt év alatt a Komszomol legjobbjai közül több mint 30.000 fiatalt küldött ide. Csupán a kilencedik ötéves terv során mintegy hárommillió diák dolgozott a népgazdaságban, a többi közt építkezéseken. Munkájuk értéke körülbelül ötmilliárd rubelre tehető. Ez jó alap ahhoz, hogy a kommunizmus építésében újabb győzelmek szülessenek, hogy teljesítsük a tizedik ötéves tervet."

Ilyen ifjúsági mozgalom csak a szocialista rendszerre, a szocialista életformára jellemző. Ezzel kapcsolatosan szeretnénk megemlíteni, hogy az ifjúsági építkezéseknek nemzetközi vonatkozásuk is van, és ebben a Lenini Komszomol és a szocialista országok testvéri ifjúsági szövetségei gazdag tapasztalatokat szereztek. A szocialista országok fiataljai az együttműködés érdekes, hatékony formáit alakították ki a KGST-program keretében sok gazdasági feladat megoldására. Amikor a szocialista közösség országainak fiataljai együttesen építik a szocializmus és a kommunizmus anyagi-műszaki alapját, a proletár nemzetköziség igazi iskoláját is kijárják.

A szocialista országok munkásfiataljainak testvéri szolidaritását jól példázza részvételük a Lenin emlékére szülővárosában, Uljanovszkban emelt épületegyüttes felépítésében. A testvéri szocialista országokból sok fiatal vett részt a Mongol Népköztársaság nagy ipari központja, Darhan építésében. Darhan a szocialista országok megbonthatatlan barátságának jelképévé vált. A nemzetközi ifjúsági építőbrigádok munkáját dícséri a csehszlovákiai tusimicei villamos erőmű, a Szovjetunióban a kurszki vasércmező fontos létesítményeinek építése. A diák-építőbrigádok nemzetközi kapcsolatai és hagyományai egyre erősödnek és fejlődnek. A kilencedik ötéves tervidőszakban 17.000 szovjet diák dolgozott Bulgáriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Magyarországon, Mongóliában és az NDK-ban fontos népgazdasági létesítmények építésén.

Ma is sikeresen dolgoznak a nemzetközi ifjúsági brigádok Kelet-Szibériában, a KGST-tagországok részvételével épülő uszty-ilimszki fapari kombinát építésén. Ezen az építkezésen kiváló munkát végez a magyar Kun Béla ifjúsági építőbrigád, a bolgár Komszomol Georgi Dimitrov ifjúsági brigádja, az NDK Ernst Thälmann ifjúsági építőbrigádja. A szovjet Komszomol tagjaival - az ország testvéri szövetségi köztársaságainak a fiaival - együtt hódítják meg ezt a gazdag tájat, gyarapítják a szibériai uttörők dicsőségét és hőstetteit.

A fiatal szovjet építők és bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar és émet társaik számára a barátság igazi iskolája a páratlan méretű orvosi gázvezeték építése. A 2750 kilométer hosszúságú gázvezeték három szovjet szövetségi köztársaság és tizenöt megye területén halad át. 470 izi akadály és a Kárpátok mintegy 200 kilométer hosszú hegyvonulata áll az útjában. Ilyen építkezésre csak bátor, edzett, lelkes emberek vállalkozhatnak, akik önzetlenül szolgálják a nemzetköziség ügyét. Ilyen emberek építik ezt a barátság jelképévé váló vezetékét. És nem kétséges, hogy önfeláldozó fáradozásukat teljes siker koronázza majd.

Kiemelt komszomolista építkezések... A fiatalok az élvonalba törekcsenek. Az a nemes törekvésük, hogy merész tetteket vigyenek véghez, hogy megküzdjenek a nehézségekkel, hogy teljesítsék a párt, az ország, a nép iránti kötelességüket - méltókapcsolódás az előző forradalmi nemzedék tetteihez. A forradalom történetének hatvan éve során a lelkesedés, az alkotó szellem, a hősiesség stafétabotként került egyik nemzedéktől a másikhoz. Az ország jövője az ifjuság kezében van. Meleg, megindító szavakkal szólt erről Leonyd Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára. Hangsúlyozta, hogy a mai fiatalság az ország holnapja, "a közeljövőben ez a nemzedék veszi kezébe a társadalom vezetését. És mi nyugodtak vagyunk: megbízható, méltó utódaink vannak".

- . -

Dr. Domonkos János: "Életemről - munkámról"

Bemutatjuk Szemerédi István csoportvezető elvtársat,
a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének párttitkárát

Egykori álmai semmiképpen sem valósulhattak meg a felszabadulás előtt, s utána is csak hosszú évek multán. Tevékenységét mindenkor a közéleti felelősség hatja át.

Kiskunfélegyházán született 1929-ben; sokgyermekes családból. Heten voltak testvérek. Szülei szegények, egyszerű munkásemberek voltak. Szorgalmas, munkás életükkel nemcsak példát mutattak gyermekeiknek, hanem észrevétlenül megszerettették velük is a munkát. Erre szükségük is volt, mert az édesapa fiatalon meghalt, az édesanya korán magára maradt sok kicsiny gyermekével. Rengeteget kellett dolgoznia, nélkülöznie, hogy gyermekeinek biztosithassa a legszükségesebbeket. István ikertestvérével együtt olyan rossz látással született, hogy az iskolát mindketten csak a Vakok Állami Intézetében végezhatték Budapesten. Az intézeti nevelés, oktatás nagyon sokrétű volt: elméleti, gyakorlati vonatkozásban egyaránt az életre készítette fel tanulóit. Szemerédi István már kisdiaákként hamar megszokta, sőt megszerette az intézeti életet. Kiváló tanáraik voltak, akik szívvél-lélekkel arra törekedtek, hogy a növendékek mindent alaposan megtanuljanak.

"Szerettem tanulni, minden érdekelt. Tanáraimra sok év távlatából ma is hálával gondolok. Az intézeti életről sok szép emléket őrzök. Iskolai éveim nem voltak zavartalanok, mert a második világháború miatt meg kellett szakítani a tanulást. Éveket veszítettem.

1949-ben hagytam el az intézetet, 20 éves voltam, mikor kosárfonóként kezdtem önállóan kenyeret keresni. Ugyanez év augusztusában tragikus körülmények között veszítettem el ikertestvéremet, aki az intézet szervezésében tartott visegrádi kirándulás során a Dunába fulladt. Ez igen súlyos megrázkódtatás volt számomra."

Szemerédi István immár biztos életkörülményeket teremtett magának. Ettől az időtől kezdődött el munkásmozgalmi tevékenysége, hisz cselekvéseinek politikai indítékai voltak. Belépett a szakszervezetbe, résztvett az ifjusági mozgalmakban és az ötvenes évek elején tagja lett a Magyar Dolgozók Pártjának. Sok kulturumkát végzett. Már az iskolában érdeklődéssel foglalkozott irodalommal, költészettel.

"Nagyon megszerettem a verseket. Bár senkitől sem tanultam szavalni, egyéni felfogásban sok verset adtam elő különböző műsorokban. A Homérosz Énekkarnak is tagja voltam. Diák barátaimmal már az intézeti időkben is rendszeresen részt vehettünk a kórus munkájában. Most is szívesen gondolok vissza nagyszerű énekkari szerepléseinkre. Műsorainkat üzemekben, intézményekben gyakran bemutattuk."

A Vakokat Foglalkoztató Vállalatnál - a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat elődjénél - a kosárfonó műhely megszűnt, mert önálló szervezetként fejlődött. Szemerédi elvtárs a vállalat seprűkötő műhelyébe került át mint kikészítő munkás, majd rövid idő múlva a KONAKTA Villamossági Alkatrész Gyár dolgozója lett. A szerelvényekben teljesen látó emberek között kellett helytállnia. Nem volt könnyű feladat, de szorgalommal, kitartó munkával mégis elérte, hogy sztahanovista címet kapott és a vállalat többszörös kiváló dolgozója lett, sőt a Nehézipari Minisztérium kiváló dolgozója címet is elnyerte.

Élénk szellemi, társadalmi életet élt. A KONAKTA-ban bekapcsolódott a politikai munkába. A gyár énekkarába is belépett.

"Nagy változást hozott életemben az 1954-es év, amikor megnősültem. Feleségül vettem Erki Ilonát, aki szintén kevés látással rendelkezik. A Vakokat Foglalkoztató Vállalatnál dolgozott. Szorgalmas munkája elismeréseként ő is többször részesült kiváló dolgozó kitüntetésben.

1955-ben a KONAKTA vállalat kétszobás, összkomfortos lakáshoz jutattott bennünket és így megszabadultunk az albérlet nehéz körülményeitől. Két év múlva született Katalin leányunk. Ez a körülmény is arra kényszerített, hogy a KONAKTA-tól a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalathoz menjek dolgozni, mert itt a szövőműhelyben állandó délutáni műszakot vállalhattam. Csak így tudtuk megoldani feleségemmel, hogy egyikünk mindig kisgyermekünk mellett legyen. 1957-1962-ig dolgoztam a szövőműhelyben. Kipróbáltam a kézi, a mechanikai szövést. Itt is elnyertem a kiváló dolgozó címet. A vállalat vezetősége, dolgozótársaim szerettek, megbecsültek. Mint fizikai dolgozó mindenütt jól éreztem magamat."

Saját élményeivel, tapasztalataival tanulságos összefüggéseket vont le az emberekről, az egyes típusokról. Akkor még nem is gondolta, hogy ezeket az élettapasztalatokat évekkel később milyen jól fogja felhasználni a pályaválasztási tanácsadásoknál.

1962-ben dr. Lukács Géza, a Vakok Szövetségének akkori főtitkára feltette a kérdést, hogy lenne-e kedve a szövetségben dolgozni?

"Izgalmas kérdés volt számomra, mert nem tudtam elképzelni, hogy a Vakok Szövetségében, ahol emberekkel kell foglalkozni, hogyan tudok helytállni. Többnapos töprengés után vállaltam a feladatot. Ez sorsforduló volt számomra. Először a Budapesti Helyi Csoporthoz kerültem: a titkárt helyettesítettem. Szociálpolitikai kérdésekkel foglalkoztam. Sok élményem származik ebből az időszakból. Egyet el is mondok.

Tapasztalatlan hivatalnokként dolgoztam már egy idő óta, amikor egy hideg téli napon felkeresett irodánkban egy idős sorstársnő. Sirva közölte velem, hogy nincs tüzelője, majd megfagy. Bementem a főtitkárhoz. Elmondtam neki az esetet. Mindjárt meg is kérdeztem, nem adhatnánk-e ennek a szegény néninek két vödör szénét, hogy ne fázzék?

Szenet ugyan nem kaphatott a néni, de a főtitkár azonnal kiutalt részére egy gyorssegélyt tüzelővásárlásra."

A vaküggyel már 1949-ben kezdett megismerkedni. Amint a szövetség visszanyerte autonómiáját, a tagság őt is megválasztotta az Elnökségbe. Megtiszteltetésnek érezte és nagy öröm számára, hogy azóta is minden ciklusban újraválasztották és ma is tagja a Központi Elnökségnek.

A napjainkban kibontakozó új követelmények, a szövetségi taglétszám és a tartalmi munka színvonalának ilyen nagyarányú növekedése mellett a feladatok ellátása is egyre bonyolultabb, s mind szélesebb körű politikai - és szakmai tájékozottságot igényel.

Legjobb tudásával vesz részt az Elnökség munkájában. Konstruktív javaslataival mindig azon fáradozik, hogy a vakügy fejlődését elősegítse. A szövetség apparátusában csoportvezetőként is kötelességszerűen nagy lelkiismeretességgel végzi tevékenységét. 1965 óta a munkába helyezésekkel foglalkozik. Tanfolyamokat szervez, irányítja a szakmunkásképzést.

Szemerédi István elvtárs több mint tíz éve a szövetség pártalapszervezetének titkára. A politikai munka igen nagy felelősséggel jár. Szövetségünk alapszervezete ugyanis nemcsak a szövetségben dolgozó párttagokat fogja össze, hanem segít irányítani az ország területén élő tagtársak politikai nevelését, tájékoztatását.

A sokrétű munka, az egyre növekvő feladatok megkövetelték tőle, hogy tovább képezze magát. A munka mellett érettségizett, majd elvégezte a marxista-leninista esti egyetem 3 éves tagozatát. Helytállásáért megkapta az egészségügy kiváló dolgozója kitüntetését és a Munka Érdemrend bronz fokozatát.

"Tizenöt éve dolgozom a szövetségnél. Csoportvezetőként - a munkába helyezés mellett - összefogom és irányitom Megyei Szervezeteink munkáját.

A Központi Elnökség tagjaként több külföldi tanulmányuton vehettem részt. Megismerhettem a baráti szocialista országok vakok szövetségének tevékenységét. Jártam a Szovjetunióban, az NDK-ban, Jugoszláviában és Lengyelországban. A tanulmányutakon szerzett tapasztalatokat a munkában igyekszem hasznosítani.

Legkedvesebb szórakozásaim közé tartozik az olvasás, de szívesen hallgatom a könnyű zenét is. Sajnos, hosszabb ideje nem sakkozom, bár a szövetség sakkcsapatának másfél évtizedig voltam tagja. Szabadidőm nagy részét leköti az otthoni munka, a családdal való törődés. Leányom képesítés nélküli ovónőként dolgozik és most végzi az ovónőképző főiskolát. Öröm számomra, hogy ő a kis emberpalánták nevelését választotta hivatásának."

Befejezésül megkérdezzük, hogy boldognak érzi-e magát?

"Igen. Mert munkámat és az embereket nagyon szeretem. Kiegyensúlyozott családi életet élek. Munkám, életem mozgalmas.

Azt szokták mondani, hogy nincsen ember hiba nélkül. Tudom néhány hibát én is elkövettem. Mindig igyekeztem hibáimból okulni, azokat még egyszer el nem követni. Amikor elért eredményeimről szóltam, nem dicsekvésből tettem. Tudom, hogy az eredményekben sok munkatársam, kollegám munkája is benne van. A vakok szövetsége azért tud állandóan fejlődni, mert tagjai közt sok a tehetséges, lelkiismeretes ember, akik nem sajnálják az időt és fáradságot azért, hogy szorgalommal, lelkiismeretességgel előbbre vigyék ügyünket."

- . -

Nők részére

Ha vendéget várunk.

Sajtos hus

1 kg kicsontozott sertéskarajt felszeletelünk, álaposan kiverjük, megsózzuk és forró zsiradékban hirtelen fehérre kisütjük. Zománcos tepsibe egymás mellé rakjuk. 1 db tojás sárgáját 10 dkg reszelt sajttal és egy pohár tejfellel elkeverünk és a husszeletekre kanállal arányosan elosztjuk. Izlés szerint megsózzuk és előmelegített sütőben kb. 20-25 perc alatt megsütjük. Vigyázzunk, hogy a sajt meg ne égjen. Ha vendéget várunk, előre elkészítjük a húst és az egyéb hozzávalókat és akkor teszszük rá a sajtos keveréket, amikor sütni akarjuk. Gombásrizs vagy rizibizi illik hozzá, de krumplipürével is finom. Savanyúságot is adhatunk mellé.

Vizes piskóta

5 db tojás sárgáját 25 dkg porcukorral és /kanalanként hozzáadva/ 7 evőkanál vízzel habosra keverünk. 25 dkg lisztben elkeverünk egy csomag sütőport és a kikevert masszához vegyítjük. A tojások fehérjét habbá verjük és az egészet óvatosan összekeverjük, tehetünk bele reszelt citromhéjat is. A közepes méretű tepszi aljára selyempapírt terítünk, elegyengetjük rajta a piskóta masszát és a hármas erősségű bemelegített sütőt kettesre kapcsolva megsütjük. Kb. 15-20 perc múlva fogvájót szurunk bele és ha nem ragad, megsült. Kivesszük a sütőből, késsel körül leválasztjuk a tepszi oldalától és lisztezett konyharuhára borítjuk, lehuzzuk a papírt az aljáról és visszafordítjuk, deszkára tesszük és hűlni hagyjuk. /Nagy tepsziben 8 tojásból süssük./

Csokoládé krém

5 dkg kakaót simára keverünk 20 dkg cukorral meg egy liter tejjel, beleadunk 10 dkg vaját és habverővel állandóan kevergetve felforraljuk. Kis lángon, fedő nélkül addig főzzük, míg kb. a felére be nem sűrűsödik, csak időnként kell megkeverni, nem kell őrizni. Ha a krém már elég sűrű, habverővel keverve kihütjük, nehogy csomósra dermedjen. Üveg tányérokba, vagy talpas poharakba osztjuk, tetejét befőttszemekkel /pl. meggyel/ díszítjük. Tehetünk rá tejszínhabot is.

Ezt a csokoládékrémet használhatjuk somlói galuskához is, de akkor a meggyet elhagyjuk.

- . -

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

/VISELD A FEHÉR BOTOT!/ U t i k a l a u z .

Kaposvár vasútállomására Budapest, Gyékényes, Siófok, Fonyód, Barcs és Szigetvár felől érkeznek szerelvények. Az állomás és a folytatólagos vasuti pálya a belvárost és a város nagyobbik részét választja el, a déli részen fekvő u.n. Donner várostól és Csertől.

Az állomás épületéből az északi oldalon kilépve egy nagyon forgalmas utcára érkezünk. Az utca uttestje osztott pályás. Az épület kijáratától kissé balra van a gyalogos átkelőhely. Szövetségünk Somogy Megyei Szervezetének irodája könnyen megtalálható, mert a vasútállomással szemben nyíló Dózsa György utcában, a baloldalon van. Címe: Dózsa György ut 14.

Mintegy 150-200 métert kell mindössze gyalogolni az állomástól. A Dózsa György utca és a Május 1. ut sarkánál nagyon óvatosan közlekedjünk, ha a Somogy Megyei Kórházba kívánunk menni, mert nagy keresztforgalom van. A Dózsa György ut folytatása az Engels utca. Az Engels utca végénél menjünk át a Bajcsy Zsilinszky utcán és forduljunk jobbra. A Dimitrov utcát kell csak kereszteznünk és utána mintegy 200 méterre található a Megyei Kórház bejárata.

A Dózsa György ut és a Május 1. ut sarkán van a Dorottya Szálló. A Megyei Tanácsot a Dózsa György ut és a Május 1. ut keresztezésétől a Május 1. uton balra fordulva, az utca baloldali járdáján haladva találjuk meg, - csak az Irányi utca és Május 1. utca kereszteződésén kell áthaladnunk. A Május 1. uton tovább haladva a Megyeház utcát keresztezzük és akkor érjük el Kaposvár csomópontját, a Kossuth Lajos teret.

Itt, ha balra fordulunk és a téren tovább haladunk, a Városi Tanács épületéhez érkezünk. Ha jobbra fordulunk és a Május 1. utat és az Április 4.-e utcát keresztezzük, a Kapos Szállóhoz érkezünk. Bejárata az Április 4. utcáról van.

A városi közlekedésről

Az állomás előtti utcáról indul, vagy ott áthalad 12 autóbuszjárat, melyekkel a város minden pontjára eljuthatunk. A végállomások és a megálló az állomás kijáratától balra, az utca mindkét oldalán található. Balra tovább haladva a vidéki autóbuszok végállomásához érkezünk. Autóbuszszal gyakorlatilag a megye minden pontjára eljuthatunk. Ha az állomás kerítése mellett nyugati irányban haladunk, kb. 300 méter távolságban egy közuti felüljáró hidhoz érkezünk, ami a sínek felett átívelve Donnerváros és Cser felé vezet.

A felüljáróval szemben van a Petőfi tér, amelynek nyugati oldalán van az SZTK rendelőintézet.

Az SZTK épülete mellett nyílik a Tanácsház utca, melyen ugyancsak viszonylag rövid sétával kijuthatunk a centrumban fekvő Kossuth Lajos térre.

A leírásban szereplő utvonalakon a járdák jó minőségűek. Természetesen, mint mindenütt, úgy Kaposvárott is nagy a közuti forgalom, ezért a fehér bot használata és az óvatosság is feltétlenül fontos.

Taxiállomás a vasutállomás előtt van.

A Kossuth Lajos téren jelzőlámparendszer működik.

Reméljük, utikalauzunkkal elősegítjük Kaposvárra utazó sorstársaink könnyebb tájékozódását.

Ismételten kérjük tagtársainkat, hogy városaikról küldjenek minél előbb hasonló utikalauzokat.

- . -

Kulturális életünk hírei

Király Margit:

Jó volt!

A Pasztorek Mihály Szinjátszó Csoport június 24-én tartotta évadzáró klubdélutánját. A cél az volt, hogy a csoport tagjai ne csak a munkában, hanem a szórakozásban is együtt legyenek. Amíg összejött a társaság, zenét hallgattunk, beszélgettünk, ropogtattuk a teasüteményeket és kortyoltuk az üditőket. Mikor aztán mindenki ott volt, akire számitani lehetett, játszani kezdtünk. Ki tud többet a színjátszó csoport történelméről, így lehetne meghatározni a tartalmát. A vetélkedő első részében kérdésekre kellett válaszolni, a három döntőbe jutott versenyzőnek pedig hangszalagról felcsendülő műsorrészleteket kellett felismerniük. Érdekes és izgalmas játék volt!

A vetélkedő után ismét hallgattunk egy kis zenét, majd társasjátékokat játszottunk. A legérdekesebb játék az volt, hogy valaki elkezdett egy történetet, mondta egy darabig, majd a folytatást a következő játékosra bízta. Ebből a kollektív mesemondásból aztán kikerekedett egy kedves történet.

Igazán jó hangulatban fejeztük be ezt az estét. Jó volt! Még sok ilyen szeretnénk.

- . -

Dénes József: Sport-rovat

Felhívás külföldi turára!

A Wesselényi SK Turista Szakosztálya 1978. nyarán turát tervez a Lengyel-Tátrába. A tura időtartama 7 nap, irányár 1.500.- Ft. Érdeklődni, illetve jelentkezni csütörtöki napokon lehet szövetségünk székházában, 16.30 és 18 óra között a szakosztály vezetőségénél.

- . -

Dr. Domonkos János:

Kulturális életünk eseménynaptára
Rendezvények Szövetségünk Székházában
1146. Budapest, XIV. Május 1. ut 47.

1977. szeptember 11-én, vasárnap 16 órakor:

Az operett gyöngyszemei
Barna Mária és Szabó András operett-estje.
Zongorán kísér: Gál Flóriánné
Belépődíj nincsen.

1977. szeptember 25-én, vasárnap 16 órakor:

A KISZ évadnyitó táncestje.
Tánc. Zene. Büfé. Szív küldi.
Belépődíj nincsen.

- . -

Gál Imre: Uttörőrovat

Kirándulás Egerbe

Május 14-én a Vakok Általános Iskolájának 41 tanulója szokatlanul frissen ébredt és lázas sietséggel öltözködött. A reggeli készülődés várakozásteli izgalma most nem az iskolai tanításnak, hanem annak a jutalomkirándulásnak szólt, amelyet a nevelőotthon szervezett. Kézfekvő a kérdés: mivel érdemelte ki e 41 tanuló a részvétel jogát? A válasz egyszerű: a kirándulás a résztvevő tanulók kimagasló közösségi magatartásának, az osztályközösségek keretében kifejtett aktivitásának jutalma volt. Megjegyezzük, hogy a választás rendkívül nehéz volt, hiszen intézetünkben nemcsak 41 kiváló magatartású tanuló van.

Utunk célja Eger volt, az utat a 20-as Volán Vállalat jóvoltából kényelmes autóbusszon tettük meg. Az utirányt e sorok írójának, a nevelőotthon igazgatójának vezetésével a testület határozta meg úgy, hogy az a tanulóknak és a kísérőknek egyaránt élményszerű legyen.

Délelőtt 9 óra körül érkeztünk Gyöngyösre, itt néhány üveg üditőt fogyasztottunk el a reggeli után. A továbbiakban Mátrafüred, Mátraháza, Recsk volt az utirány. Recsk után - már a Bükk Nemzeti Parkjának szélén - rövid pihenőt tartottunk; hideget ebédeltünk, virágot szedtünk. Délutánt érkeztünk Egerbe; először a várat kerestük fel, ahol a helyi idegenvezető szakszerűen végig kalauzolt bennünket. A történelmi tények ismeretében tanulóink - az itt látottak alapján - talán még mélyebben megérthették, átérezhették a magyar múlt kiemelkedő alakjainak jelentőségét, hősiességét, emberségét. Megnéztük a Főszékesegyházat is, gyönyörködtünk a monumentális orgona hangjában. Hosszu sétát tettünk a városban, kitűnő fagyaltot ettünk a minaret tövében. Az idő kellemesen hűvös volt, kiránduláshoz a legalkalmasabb. Késő délután indultunk visszafelé, kísérők és diákok egyaránt fáradtak voltak. Hatvánt elhagyva dalba kezdett a kocsis végén egy kis csoport, a többiek átvették a dalt - nem véletlenül ismert az iskola énekkara. Este 8 órakor fogyott el alólunk az ut, az intézetben a kollégák meleg vacsorával várták az országut vándorait.

Dr. Dickmann Mátýásné

Gyermeknap, 1977. május 28.

A diszterem nézőtere már megtelt tanárokkal és diákokkal. Azok a pajtások, akiket most avatnak, izgatottan várják a pillanatot, amikor majd a kék, vagy piros nyakkendő boldog tulajdonosai lehetnek. Valamennyiük számára izgalmas nap ez a mai, de nemcsak azért, mert ma tagjai lesznek az uttörők nagy családjának, hanem azért is, mert a mai gyermeknap még sok érdekeset tartogat számukra. A csapatösszejövétel a szokásos módon kezdődik, majd felcsendülnek a Himnusz hangjai, ezt a kisdobosok fogadalma követi. Az "avatótestvérek" felkötik a nyakkendőt az ifjú kisdobosok nyakába. Néhány kisdobos szaval, a vers arról szól, hogy méltónak kell lenni a tagságra, vigyázni kell a nyakkendő becsületére... Ezt az uttörőavatás követi, Varju Mária pedig arról szaval az uttörőknek, hogy:

"Ha felkötöd a nyakkendőt,
Vigyázz rá nagyon,
hisz a Vörös zászló színét
hordod magadon."

Szabó Éva gyengénlátó nyolcadikos pajtás egy szalagot köt a zászlóra, a bucsuzó nyolcadikosok nevében, ezzel átadva a jövő nyolcadikosainak a zászlót.

Most irodalmi műsor veszi kezdetét, melyben az első és második osztályosok szavaltái mellett helyet kapnak ének- és gitárszólók, valamint az iskola kamarakórusának műsorszámai. A Kefe- és Seprűgyártó Vállalat KISZ-esei is itt vannak, tréfás jelenetekkel kacagtatnak meg bennünket, majd átadják ajándékaikat Fényi Endróné csapatvezetőnek. A jutalmazottak névsorát már közben tartja Rózsa néni, mindenki feszülten figyel. Most a Vakok Világában közölt fejtörők megfejtői vehetik át értékes jutalmukat összesen 600 Ft értékben.

Az első helyezettek: Szabó Endre és Szendy Gyula, 150-150 Ft értékű jutalmat kapnak. A második helyezett Deme János és Tárkányi Imre 100-100 Ft értékű ajándékot kap. A harmadik helyen végzett Bódi Emese és Ferenczi Olga jutalma pedig 50-50 Ft értékű ajándék.

Dosek Lajosné testnevelő tanár a sportversenyek eredményeit hirdeti ki és átadja a jutalmakat, okleveleket.

A gépirásverseny eredményeit Kiss Istvánné tanár ismerteti. A jutalmak boldog gazdákra találhatnak.

A kedves ünnepséget a DIVSZ-induló hangjai zárják. Délután sport és tréfás vetélkedők következnek, mindenki nyerhet... Kiemelkedő helyet kap a nap programjában a disco. Sokan táncolnak, ami ritkaságszámba megy. Mindenki jó hangulatban, elégedetten tér nyugovóra, erőt gyűjtve a másnapi kirándulásra.

Hoffmann Rita

- . -

Lak István: Ipariskolánk életéből

Észak-magyarországi kirándulás

A tanév befejezése után ipariskolánkban az idén is elérkezett a várva-várt jutalomkirándulás. Tanulóink legjobbjai ezuttal négy napon át ismerkedhettek hazánk északi tájaival, településeivel.

Junius 14-én reggel egy kényelmes panoráma-autóbuszszal indultunk el a nagy utra. Rövid időre megálltunk Vácón, séta közben ismerkedtünk a várossal. A látnivalókról, nevezetességekről Csikány Ildikó, a Május 1. uti intézet tanárnője és Gévai Béla kartársam, iskolánk vezető tanára beszélt. Ők felváltva részletes ismertetéssel segítették a látnivalók megértését az egész kirándulás során. A váci séta után folytattuk

utunkat észak felé. Nyugat felől a Börzsöny hegység, keleten pedig az alacsonyabb Cserhát tárult elénk. Nemsokára megérkeztünk az Ipoly menti Balassagyarmatra. Először a Palóc Múzeum melletti ligetben megnéztük a kis szabadtéri múzeumot, ahol egy palóc ház és a hozzátartozó épületek láthatók. A Palóc Múzeumban megcsodáltuk a néprajzi kiállítást, ahol régi eszközök, népviseleti öltözékek láthatók. Megnéztük még a múzeumban a Madách és Mikszáth termet is, itt irodalmunk e két kimagasló alakjának használati tárgyai és kéziratjai vannak összegyűjtve. Íróink hosszabb ideig éltek Balassagyarmaton, a város kegyelettel őrzi emléküket. Ezután ismerkedtünk a várossal, a volt megyeszékhellyel. A régtől fogva lakott településnek ma csaknem huszezer lakosa van. A városnézés után a Balassa Étteremben ebédeltünk. Ebéd után Hollókőre mentünk, itt megnéztük az ország legkisebb templomát, amely fából épült. Utána felsétáltunk a hollókői romos várhoz. Ezután Salgótarjánba mentünk. A bányaváros ma jelentős iparral is rendelkezik, lakóinak száma negyvenezer körül van. Ebben a városban működik az ország egyetlen Bányászmuzeuma. Ezt a föld alatti vágatokban lévő múzeumot 1965-ben létesítették. A múzeum bejáratánál ismertették velünk az itteni bányászat történetét. Majd mindnyájan fejünkre tettük a védősapkát /kobakot/ és bementünk a múzeumba. Itt a régi szereszmok, szállító eszközök láthatók. Néha egészen lehajolva tudtunk csak előre haladni az alacsony, szűk folyosókon. Láthattuk, tapasztalhattuk, hogy a bányászok régen milyen embertelen, rossz körülmények között végezték munkájukat. A látogatás után elbeszélgettem a gyerekekkel, akikre igen nagy hatással volt ez a bányász életet bemutató kiállítás. Az első nap fáradalmait a Salgótarjánhoz közel lévő eresztvényi turistaházban pihentük ki.

Másnap reggel Pásztó felé vettük utunkat, ahonnan rövid pihenő és reggelizés után Galyatetőre mentünk. Felmentünk a Kilátóhoz, innen szép kilátás nyílik az erdőkkel borított hegyekre és a távoli tájakra is. Majd a Mátra északi részén lévő Parádra, a gyógyfürdőjéről híres községbe érkeztünk. Ezután Egerbe mentünk, ott ismerkedtünk a város nevezetességeivel. Először Gárdonyi Géza egri házát néztük meg. Nagy írónk emlékét őrzi itt látható tárgyai, butorai és könyvei. A város híven őrzi az Egri csillagok írójának emlékét. Az egykor híres várba mentünk, bejártuk feltárt termeit, folyosóit, ahol régi fegyverek, eszközök vannak kiállítva. A Vár feltárása ma is nagy ütemben folyik. A Vár udvarán nagy volt a kopácsolás, készítették a szabadtéri színpadot, itt nyári színházi előadásokat tartanak. Elmentünk még az egri Székesegyházba is. Az ország második legnagyobb temploma, belülről is hatalmas és nagyon szép. Eger városa történelmi- és műemlékekben gazdag hely. A szép fekvésű régi településnek ma már ötvenezer lakosa van. Ebéd után a Bükk hegységen át, a csodálatosan szép környezetben vezetett kanyargós úton mentünk Miskolc felé. A nagy meleg után igazán jól esett a fürdés a Miskolc-tapolcai strandon. Estefelé már hazánk második legnagyobb városával, Miskolccal ismerkedtünk, itt volt az éjszakai pihenő is.

A harmadik nap reggelén nagy izgalommal indultunk el Aggtelek felé, hiszen a kirándulók többsége még nem járt a híres cseppkőbarlangban. Mi a barlangban un. középturát tettünk, ez kb. két órás séta. A természet csodálatos formákat alakított itt ki, a különböző formájú cseppkövek szinte mesevilágot tárak elénk. A sötét barlangban ma már villanyvilágítás mutatja meg a képződmények alakját. Utunk néha szűk folyosókon át vezetett a kiszélesedő termekbe. Egy hatalmas termet hangversenyteremmé rendeztek be, amelyben mi is hallhattunk néhány zeneművet hangfelvételtől. A barlangban kissé hűvös volt, még majdnem fűztünk is. Az aggteleki látogatás mindenki számára nagy élményt jelentett. Délután rövid időre megálltunk Monokon, Kossuth Lajos szülőháza előtt, de sajnos, tatarozás miatt a házban lévő múzeumba nem mehettünk be. Így hát a ház előtt álló Kossuth szobornál adóztunk hazánk nagy fia emlékének. Ezen az estén Szerencsen a Huszárvárban pihentünk meg.

Az utolsó nap reggelén Sárospatakra mentünk. Ebben a városban először a régi híres iskolába látogattunk el, amely már a XVI. században

is működött. Sárospatak messze földön híres az iskolájáról. Ezután végig sétáltunk a szép parkon, majd felmentünk a várba. A vár a Rákócziak idején élte fénykorát. II. Rákóczi Ferenc itt is tartott országgyűlést. Végigjártuk a szépen rendbehuzott vár termeit, folyosóit, gyönyörködtünk a kiállított tárgyak előtt, nagyon sok minden idézi Rákóczi fejedelem emlékét. Ezután Sátoraljaujhelyre, Zemplén megye volt székhelyére érkeztünk. Ez a 25 ezer lakosu település hazánk legészakkeletibb városa. Ebből után elmentünk a közeli Széshalomra. Ebben a kis faluban élt hosszú ideig Kazinczy Ferenc, a legnagyobb magyar nyelvújító. Az ő emlékét őrzi az egykori lakóháza helyén épített oszlopos épület, amelyben ma emlékmúzeum van. A múzeum parkjában a Kazinczy család több tagjának a síremléke látható. A parkban sokáig elbeszélgettünk Kazinczy munkásságáról. E csodálatosan szép helyről Hollóházára mentünk. Ennek a községnek a porcelángyár tette ismertté a nevét, sajnos, az üzemet nem lehet látogatni. Hollóházán van hazánk legújabb temploma, amely a hatvanas években épült. Belül is megnéztük ezt a modern épületet, amelyben minden új. Itt láthatók Kovács Margit, a nemrég elhunyt kerámikus művész utolsó alkotásai. Ezek a csodálatosan szépen kidolgozott remekművek a stáció-sorozatot ábrázolják. Hollóházáról elindultunk, de most már hazafelé. Miután elhagytuk Miskolcot, délről az Alföld, észak felől pedig a hegyvidék táruult elénk. Az egyre felhősebb égből Mezőkövesd térségében hatalmas zivatar tört ki, de vidám hangulatban, nótaszóval érkezünk Budapestre.

Nagyon szép napokat töltöttünk hazánk gyönyörű tájain. Közelről is megismerhettük ezeknek a vidékeknek gazdag történelmi- és műemlékeit; végül köszönetet mondunk mindazoknak, akik lehetővé tették számunkra ezt az élményekben gazdag kirándulást: Gévai tanár urnak, aki nem kis fáradsággal készítette elő utunkat, az anyagi támogatást szövetségünk, valamint a Fővárosi Kéfé- és Seprűgyártó Vállalat Vezetősége biztosította. Lapunka keresztül is köszönetünket fejezzük ki Horeczky Bólának, az autóbusz vezetőjének. A gyerekek "Béla bácsija" barátságos, jó kedélyű ember, figyelmes, nyugodt vezetéssel valóban kényelmes utazást biztosított számunkra.

- . -

K ö z l e m é n y e k

Vak fiatalok figyelmébe! Szerkesztőségünk nemrég kedves levelet kapott a budapesti Postaforgalmi Szakközépiskola egyik növendékétől, aki levelezni szeretne egy 15-16 éves lánnyal, vagy egy 17-18 éves fiúval. Kérjük, válaszoljatok az alábbi címre: Nagy Márta, 1450. Budapest, Pf.61.

60 éves, 163 cm magas, egyedülálló férfi vagyok, Budapesten másfél szobás összkomfortos lakásom van. 50-60 év közötti, gyengénlátó nőt keresek házasság céljából. Leveleket "társat keresek" jelígre várok a szerkesztőségbe.

Vidéken élő, szép családi házzal rendelkező, 57 éves, egyedülálló, gyengénlátó férfi megismerkedne házasság céljából 35-50 év közötti gyengénlátó nővel. Leveleket "megértésre vágyom" jelígre kér a szerkesztőségbe.

37 éves, 175 cm magas, barna haju, rendezett anyagi körülmények között élő, lakással rendelkező, önhibámon kívül elvált férfi vagyok; szemsérülésem van, de látásom tökéletes. Megismerkednék házasság céljából olyan gyengénlátó /23, 33 év közötti/ lánnyal, aki látását 80-90 százalékban elvesztette. Címem: Német Gergely, Szombathely, Pf.189/508.

Veréud József-féle hétkötetes, pontírásu német nyelvtankönyvet keresek megvételre, esetleg kölcsönzésre. Címem: Chech Mária. 1146. Budapest, Hungária ut 146.

- . -